

22. DECEMBER 2016

Den uforsikrede restgruppe – indbo- og ulykkesforsikringer

AF PETER FOXMAN

Indledning og sammenfatning

En måde at belyse omfang af og karakteristika ved restgruppen af uforsikrede husstande i Danmark er via Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse. Undersøgelsen giver et indblik i de danske husholdningers udgifter til blandt andet forsikringer. Manglende udgift til en forsikringstype betyder, at husstanden ikke er dækket.

Indbo er en forsikringstype, som de fleste har behov for. Udover at dække i tilfælde af indbrud, brand og tyveri inkluderer forsikringen også en personansvarsforsikring, som dækker, hvis forsikringstageren forvolder skade på andre individer eller ting, som medfører et erstatningskrav.

I indeværende analyse benyttes Forbrugsundersøgelsen til at belyse, i hvilket omfang danske husstande mangler indboforsikring, og vise hvilke karakteristika disse husstande typisk har.

Analysen viser, at ca. 7 pct. af de danske husstande ikke har en indboforsikring. Fordelt på boligejere og -lejere er det henholdsvis 1 pct. og 14 pct. Der er sket et fald i andelen af uforsikrede husstande på ca. 3 pct.point i forhold til 2010.

Det er ligeledes undersøgt, hvor mange husstande, der ikke har en ulykkesforsikring. Her er forbrugsundersøgelsen dog mindre velegnet, fordi ulykkesforsikring i modsætning til indboforsikring er individuel. Undersøgelsen kan kun vise, hvor mange husstande, der slet ikke har en ulykkesforsikring. For husstande med ulykkesforsikring vides det omvendt kun, at mindst en person i husstanden har en ulykkesforsikring.

Ca. 37 pct. af husstandene har ikke en ulykkesforsikring overhovedet. Der er sket et fald på 2 pct.point i forhold til 2010. Husstande med børn har lavest andel uden ulykkesforsikring.

Restgruppen uden indboforsikring

Indboforsikring dækker skader på husstandens indbo og private ejendele, og omfatter endvidere en personansvarsforsikring, der dækker erstatningsansvar. Husstande uden en indboforsikring, vil således stå uden erstatning ved brand, indbrud, hærværk og lignende og risikerer et stort personligt erstatningskrav, hvis de forårsager skader på andre personer eller værdier.

Boks 1 Kombineret indboforsikring

Forsikringen dækker skader på husstandens indbo og private ejendele, hvis det bliver beskadiget/forsvinder på grund af tyveri, brand, storm m.v.

Forsikringen omfatter endvidere en ansvarsforsikring, der dækker det erstatningsansvar, husstandens medlemmer kan pådrage sig som privatpersoner.

Forsikringen omfatter en retshjælpsforsikring, der dækker omkostninger ved en række private retssager, som husstandens medlemmer måtte blive involveret i.

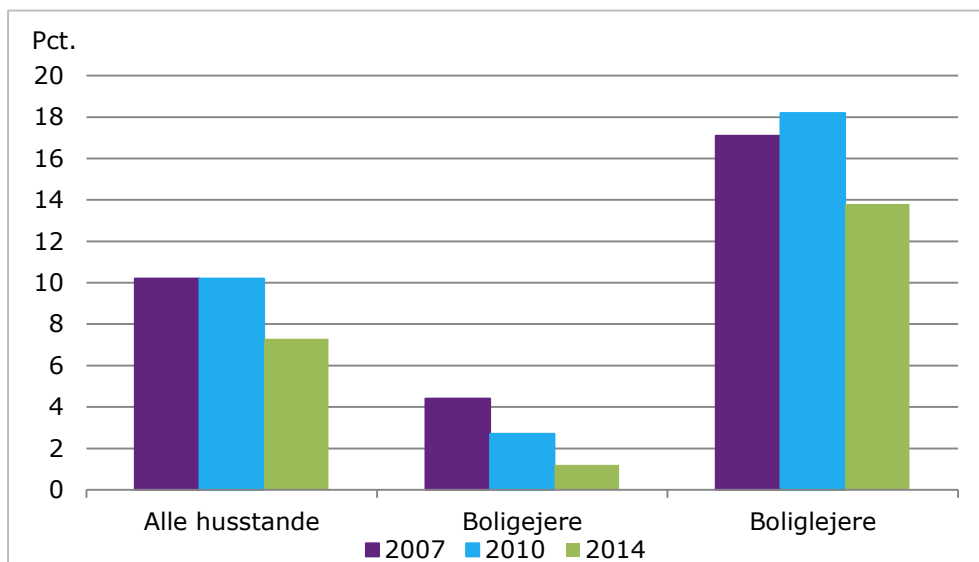
Indboforsikringen går også under andre betegnelser som fx familieforsikring, indbo- og ansvarsforsikring, hjemforsikring, husstandsforsikring eller Familiens Basisforsikring.

Kilde: Forsikringsguiden (2016)

I Forbrugsundersøgelsen spørges der blandt andet ind til det beløb, som hver husstand bruger på at forsikre husstandens indbo og personansvar. Disse oplysninger giver derfor ligeledes information om antallet af husstande, som ikke har en indboforsikring. I nedenstående analyse er manglende udgift til indboforsikring derfor fortolket som et fravalg af forsikringen.

Data fra Forbrugsundersøgelsen kan give en indikation af omfanget af husstande uden indboforsikring samt hvilke socioøkonomiske karakteristika, der gør sig gældende for disse husstande. I det følgende sammenlignes boligejere og boliglejere. I figuren nedenfor ses andelen af husstande uden en indboforsikring i 2007, 2010 og 2014.

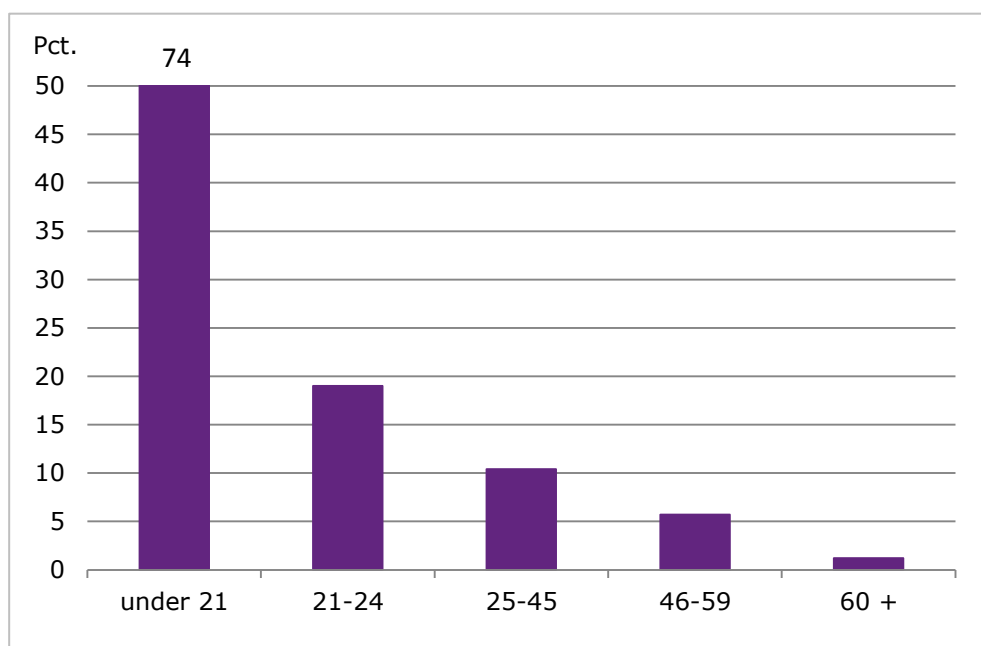
Figur 1 Andel af husstande uden indboforsikring 2007, 2010 og 2014.

Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2007, 2010 og 2014 fra Danmarks Statistik.

I 2007 og 2010 var andelen af danske husstande uden en indboforsikring på ca. 10 pct. Det er faldet til ca. 7 pct. i 2014. Andelen af boligejere uden en indboforsikring var på ca. 4 pct. i 2007, men er faldet til ca. 1 pct. i 2014. Andelen af uforsikrede lejere var på ca. 18 pct. i 2007 og 2010, men er faldet til ca. 14 pct. i 2014.

Figur 2 Andel uden indboforsikring fordelt på aldersgrupper, 2014

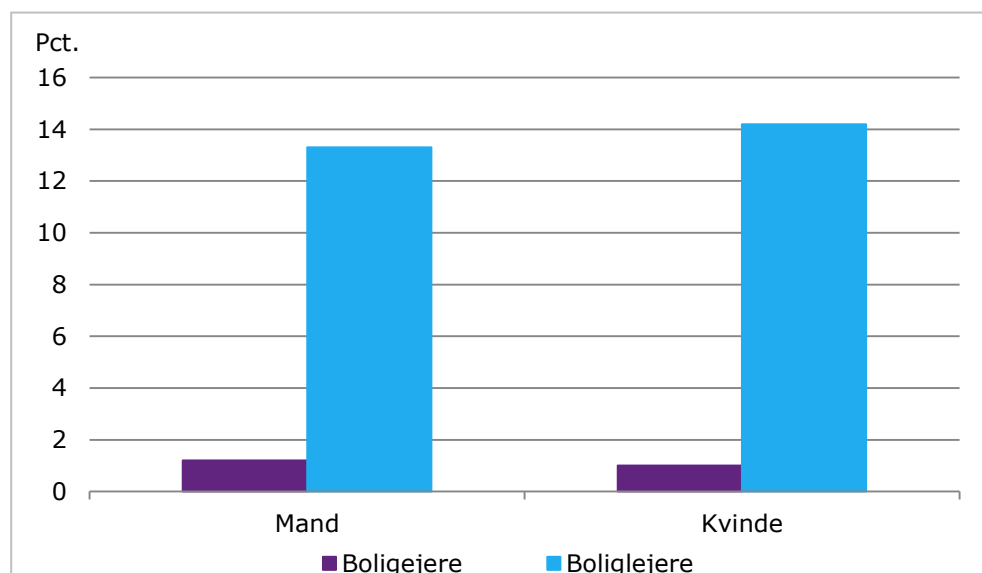

Anm.: Aldersgrupper er beregnet på hovedpersonen i hver husstand. Unge under 21 år er kun medtaget i de tilfælde, hvor den unge ikke bor alene.

Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Af figur 2 ses det, at andelen af danske husstande uden indboforsikring var på 74 pct. i husstande, hvor hovedpersonen var under 21 år. Det skal bemærkes, at der i data er meget få respondenter under 21 år, hvilket gør andelen yderst afhængig af de få husstandes adfærd. Andelen af husstande mellem 21 og 24 år uden en indboforsikring var 19 pct., og andelen for aldersgrupperne mellem 25-59 og 60 og derover var henholdsvis 10,4 pct. og 5,7 pct.

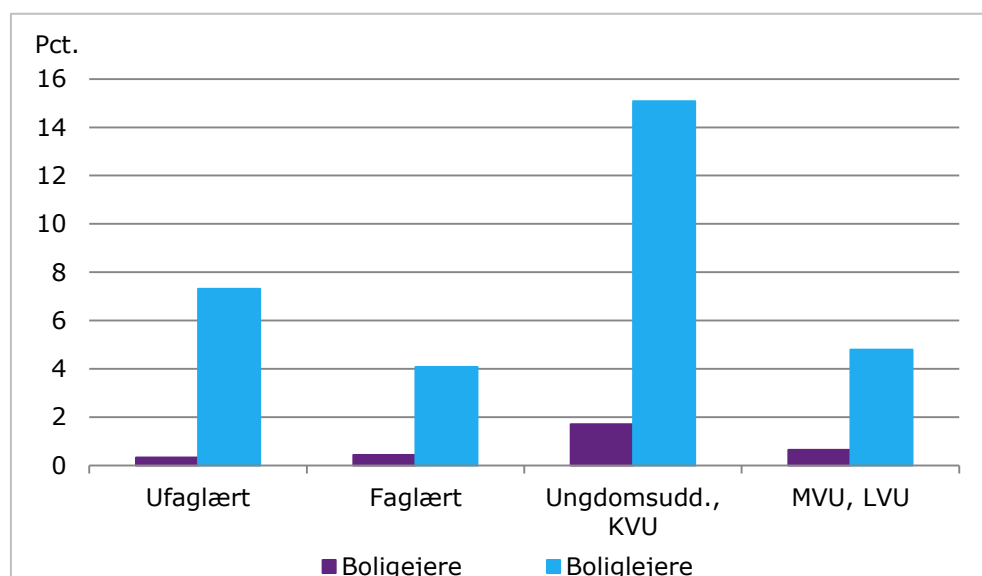
Figur 3 Andel af ejere og lejere uden indboforsikring fordelt på køn, 2014

Anm.: Opdeling af køn er baseret på hovedpersonens FORKLAR køn i hver husstand.
Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Der er en lidt højere andel af kvinder i lejerbolig uden indboforsikringer, mens der er omvendt er lidt færre kvinder uden forsikring i ejerbolig, men forskellene er beskedne.

Figur 4 Andel af ejere og lejere uden indboforsikring fordelt på uddannelser, 2014

Anm.: Uddannelsesgrupper er baseret på hovedpersonens højeste, fuldførte uddannelse.
Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Husstande i lejerbolig med en ungdomsuddannelse eller en kort videregående uddannelse (KVV) har den største andel uden en indboforsikring. Her har knap hver syvende ikke en indboforsikring. Også de ufaglærte boliglejere har en høj andel, 7,3 pct., uden indboforsikring. For boligejerne er det også dem med ung-

domsuddannelse/KVU, der har den største andel uden en indboforsikring. Andelen er dog under 2 pct.

Restgruppen uden ulykkesforsikring

Der findes også oplysning om udgift til ulykkesforsikring i forbrugsundersøgelsen. Der er dog en grundlæggende forskel til indboforsikring, der typisk dækker hele husstandens indbo og ansvar.

Ulykkesforsikring er personlig, og man kan derfor ud fra oplysningerne i forbrugsundersøgelsen alene se, hvilke husstande, der ikke har udgift til ulykkesforsikring. Det betyder, at der ikke er nogen i husstanden, der har en ulykkesforsikring. Omvendt kan husstande med udgift til ulykkesforsikring dække over, at en eller flere personer i husstanden har en ulykkesforsikring.

Analysen vedr. ulykkesforsikring er derfor ikke så sigende som for indboforsikring.

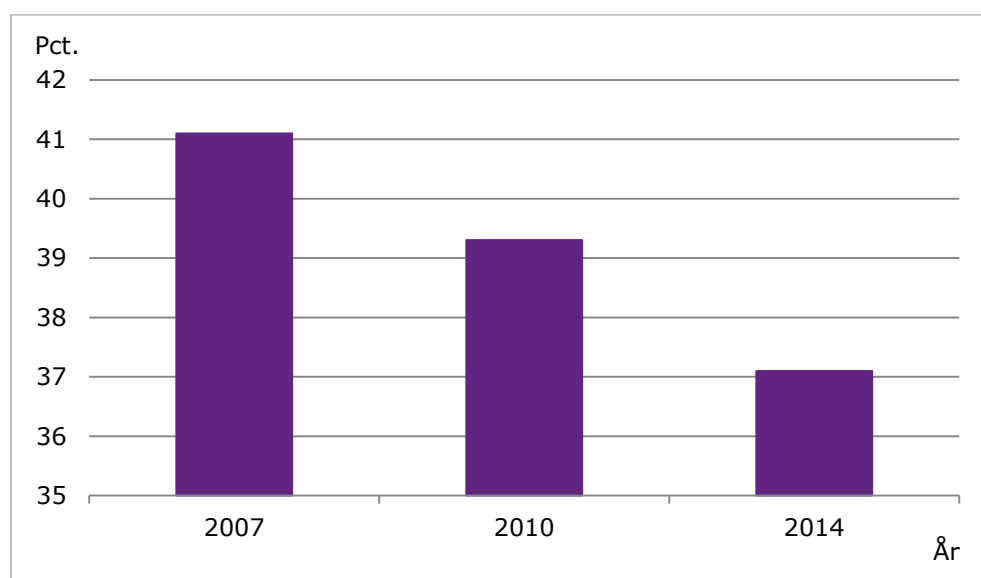
Boks 2. Ulykkesforsikring

En ulykkesforsikring kan betale erstatning, hvis du får et varigt mén, får beskadiget tænderne eller dør på grund af en pludselig ulykke. Du kan tegne en ulykkesforsikring for dig selv, din ægtefælle/samlever og eventuelle børn. Du kan vælge mellem heltids- eller fritidsdækning og mellem forskellige forsikringssummer.

Kilde: Forsikringsguiden (2016)

Der er i alt ca. 37 pct. af husstandene, hvor der ikke er tegnet ulykkesforsikring overhovedet i 2014. Andelen af husstande uden ulykkesforsikring har været fallende siden 2007, hvor ca. 41 pct. var uden ulykkesforsikring.

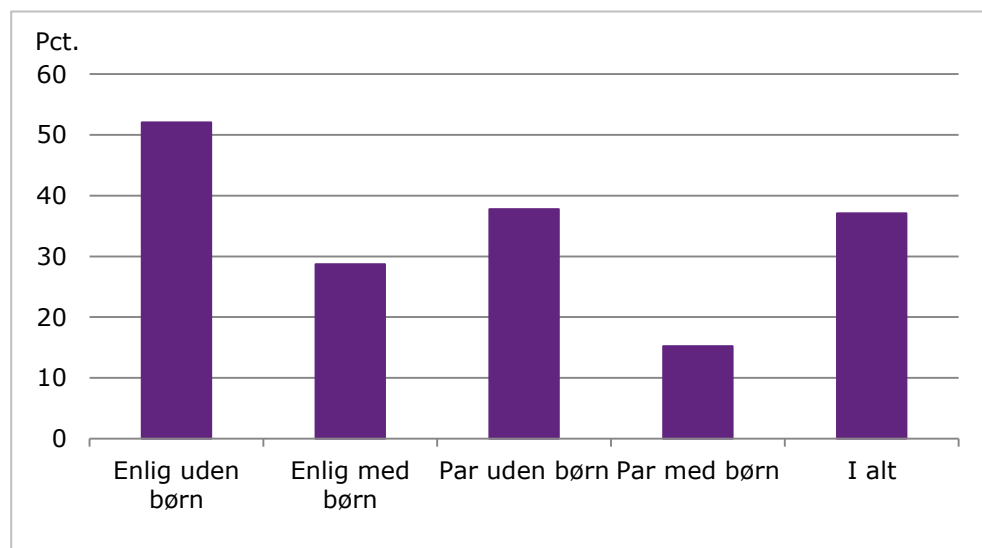
Figur 5 Andel husstande uden ulykkesforsikring. 2007, 2010 og 2014

Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Generelt har husstande med børn langt lavere andel uden ulykkesforsikring end husstande uden børn, og enlige har højere andel uden ulykkesforsikring end par.

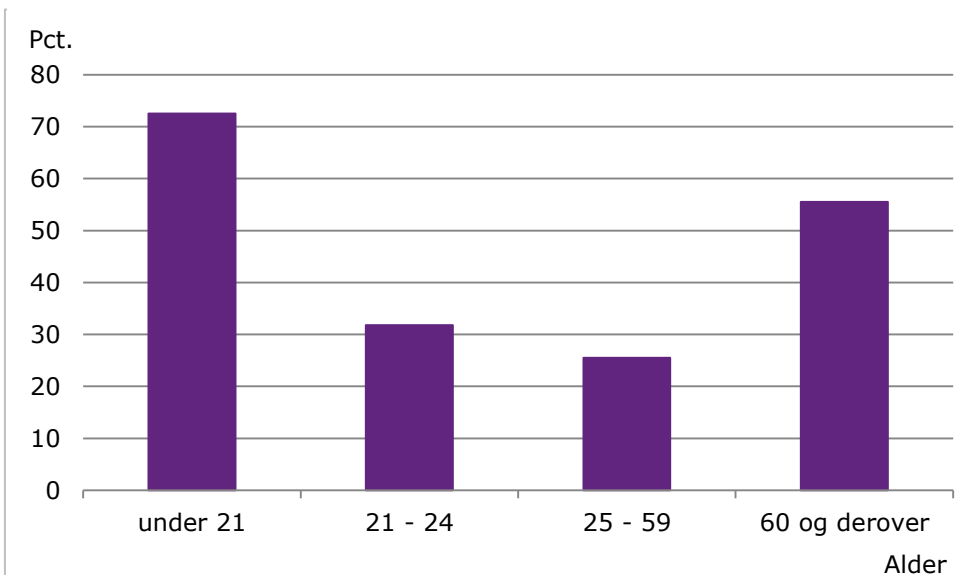
Figur 6 Husstande uden ulykkesforsikring fordelt efter familietype. 2014

Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Unge uden 21 år og husstande, hvor hovedpersonen er på 60 år eller ældre, har markant større andel uden ulykkesforsikring end de øvrige grupper.

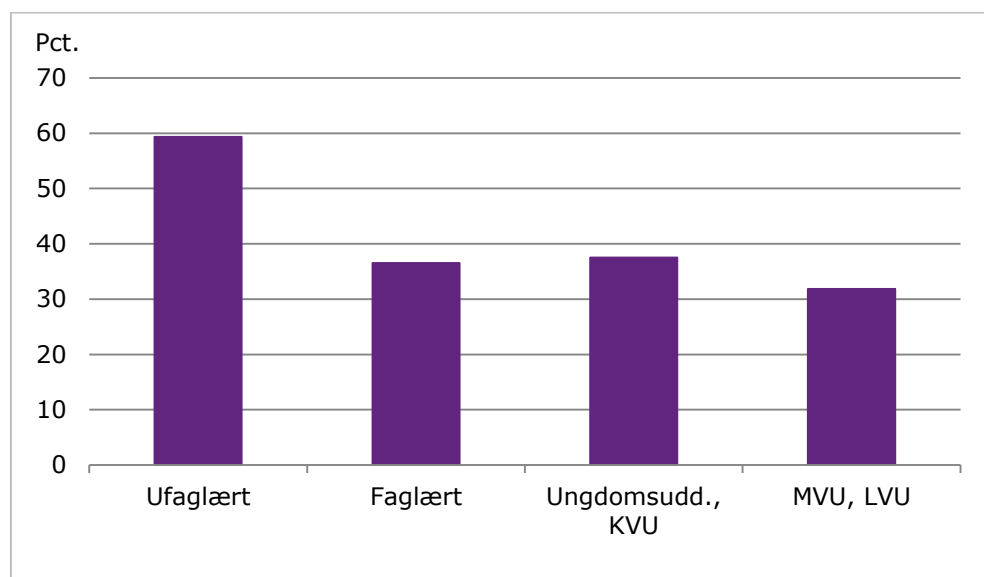
Figur 7 Andel uden ulykkesforsikring fordelt på aldersgrupper, 2014

Anm.: Aldersgrupper er beregnet på hovedpersonen i hver husstand. Unge under 21 år er kun medtaget i de tilfælde, hvor den unge ikke bor alene.

Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Figur 8 Husstande uden ulykkesforsikring fordelt efter uddannelse. 2014

Anm.: Uddannelsesgrupper er baseret på hovedpersonens højeste, fuldførte uddannelse.
Kilde: Egne beregninger på Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.

Andelen af ufaglærte uden ulykkesforsikring er markant højere end de øvrige uddannelsesgrupper, der har nogenlunde samme andel uden ulykkesforsikring.

Bilag

Forbrugerundersøgelsens opbygning

Det er Danmarks Statistik, der hvert år gennemfører Forbrugsundersøgelse. Formålet med undersøgelsen er at belyse de private husstandes samlede økonomiske forhold herunder forbrug, indkomster, opsparing mv. Forbrugsundersøgelsen kan dermed siges at være en økonomisk statistik såvel som en statistik til belysning af levevilkårene i Danmark. Undersøgelsen er blevet gennemført i mere end 100 år, men først fra 1994 er undersøgelsen metodemæssigt gennemført hvert år efter den samme metode og på et sammenligneligt grundlag.

Forbrugsundersøgelsen gennemføres som en stikprøveundersøgelse, hvor antallet af husstande udgør ca. 2.200 ud af Danmarks i alt 2,6 mio. private husstande. Undersøgelsen giver en meget detaljeret viden om husstandenes forbrug af varer, tjenester og serviceydelser samt information om indtægter, opsparing, skatteforhold og goder til rådighed. Derudover indeholder undersøgelsen oplysninger om socioøkonomiske karakteristika for personerne i husstanden såsom alder, uddannelse og beskæftigelse.

De deltagende husstande dokumenterer deres forbrug over en periode på 2 uger i et regnskabshæfte ved hjælp af bankudskrifter, regninger og boner. Regnskabshæftet er inddelt i meget detaljeret afsnit for at medtage mest mulig information om forbruget. Desuden gennemføres et omfattende interview med hver af husstandene, hvor der spørges ind til de faste udgifter og udgifter til variable forbrugsgoder samt visse indkomster, skatter, forsikringer mv.

Boks 1 Metoden bag Forbrugsundersøgelsen

Forbrugsundersøgelsen gennemføres blandt et udvalg af de private husstande svarende til ca. 0,1 pct. af Danmarks i alt 2,6 mio. husstande. Alle deltagende husstande skal have en folkeregisteradresse i Danmark ekskl. Grønland og Færøerne. Der anvendes ikke oplysninger fra personer i fængsel, på institution eller fra hjemløse. Undersøgelsen anvender husstanden som enhed i modsætning til de fleste andre registre, som findes på individniveau.

Husstandene kan selv vælge, om de vil deltage. Derfor er der enkelte typer af husstande, som kan være svære at få deltagelse fra. Dette udjævnes ved hjælp af en husstandsvægt, der vægter husstanden i forhold til antallet af danske husstande af netop denne type. Hermed sikres, at data er repræsentativ for de danske private husstande.

Ca. 1.100 husstande spørges hvert år. Hver undersøgelse anvender oplysninger fra to år fra og med 2014, så det samlede antal deltagende husstande øges til omkring 2.200. Alle priser omregnes til det seneste års priser. Indtil 2014 sammenvejedes over tre år.

Hver husstand kan kun deltage med svar én gang. Det betyder, at det ikke er muligt at følge de enkelte husstandes udvikling over tid.

Hver husstand får tildelt et regnskabshæfte, som de skal udfylde i løbet af to sammenhængende uger af et år. Udgifter, der betales for ét år af gangen, inkluderes ved et senere interview med husstanden. Baseret på de to ugers udgifter opregnes det samlede årlige forbrug. Desuden tilkøbes oplysninger, som Danmarks Statistik i forvejen har anvendeligt data for fx fra indkomstregisteret.

For hver husstand findes én hovedperson, så oplysninger om for eksempel uddannelsesmæssig baggrund, beskæftigelse og socioøkonomisk status kan knyttes til husstanden. Hovedpersonen defineres ud fra største bruttoindkomst for en voksen person.

Kilde: Danmarks Statistik (1999).

Forbrugsundersøgelsen kan være forbundet med en vis usikkerhed, idet data hovedsagligt bygger på selvrapportering. Regnskabshæftet og det faktiske forbrug kan således afvige fra hinanden på grund af manglende erindring eller simpel forglemmelse, manglende viden (fx om forsikringsforhold) eller manglende vilje til at afrapportere korrekt. Fx kan man forstille sig, at nogle forbrugsvarer såsom sort arbejde ikke er angivet.

I Forbrugsundersøgelsen indgår også oplysninger om udgifter til forsikringer for den enkelte husstand. Disse oplysninger lider dog på visse områder af et lavt detaljeringsniveau, jf. Danmarks Statistik (1999). For eksempel er det ikke muligt at adskille udgifter til ansvarsforsikring på henholdsvis bil og motorcykel samt kaskoforsikring på diverse motorkøretøjer.

Til brug i denne analyserapport anvendes den seneste Forbrugsundersøgelse fra 2014 (dvs. data om husstande i 2013 og 2014). I Tabel 1 nedenfor ses antallet af husstande i Forbrugsundersøgelsen 2014

Tabel 1 Forbrugsundersøgelsen 2014

	Deltagende husstande	Danske husstande
Alle husstande	2.192	2.691.249

Anm.: De deltagende husstande i forbrugsundersøgelsen vægtes, så de repræsenterer antallet af danske husstande.

Kilde: Egne beregninger og Forbrugerundersøgelsen 2014 fra Danmarks statistik.